C/2023/1072

15.12.2023.

P9_TA(2023)0203

Plan za socijalnu Europu: dvije godine nakon Porta

Rezolucija Europskog parlamenta od 11. svibnja 2023. o planu za socijalnu Europu – dvije godine nakon sastanku na vrhu o socijalnim pitanjima u Portu (2023/2586(RSP))

(C/2023/1072)

Europski parlament,

— uzimajući u obzir europski stup socijalnih prava, koji su Parlament, Vijeće i Komisija svečano proglasili 17. studenoga 2017.,

— uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 4. ožujka 2021. naslovljenu „Akcijski plan za provedbu europskog stupa socijalnih prava” (COM(2021)0102),

— uzimajući u obzir Izjavu iz Porta, koju je Europsko vijeće usvojilo 8. svibnja 2021.,

— uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 7. rujna 2022. o europskoj strategiji za skrb (COM(2022)0440),

— uzimajući u obzir Preporuku Vijeća od 8. prosinca 2022. o pristupu cjenovno pristupačnoj i visokokvalitetnoj dugotrajnoj skrbi ([1]),

— uzimajući u obzir Preporuku Vijeća od 30. siječnja 2023. o primjerenom minimalnom dohotku kojim se osigurava aktivno uključivanje ([2]),

— uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 15. ožujka 2023. o primjerenom minimalnom dohotku kojim se osigurava aktivno uključivanje ([3]),

— uzimajući u obzir članak 132. stavak 2. Poslovnika,

— uzimajući u obzir prijedlog rezolucije Odbora za zapošljavanje i socijalna pitanja,

A. budući da je održivi razvoj jedan od temeljnih ciljeva EU-a; budući da su tri međusobno povezana stupa održivog razvoja gospodarski, socijalni i okolišni stup; budući da se održivi razvoj temelji, među ostalim, na punoj zaposlenosti, društvenom napretku i pravednosti; budući da je jedan od ključnih temeljnih ciljeva EU-a, kako je utvrđeno u članku 3. stavku 3. Ugovora o Europskoj uniji, postizanje visoko konkurentnog socijalnog tržišnog gospodarstva s ciljem pune zaposlenosti i društvenog napretka; budući da se naglasak trenutačno stavlja na gospodarsku i okolišnu održivost;

B. budući da je europski stup socijalnih prava proglašen 2017. u Göteborgu te da je njime tvrđeno 20 načela i uspostavljen socijalni pravilnik za snažnu socijalnu Europu koja je pravedna, uključiva i pruža brojne prilike u 21. stoljeću; budući da se Vijeće na sastanku na vrhu o socijalnim pitanjima u Portu u svibnju 2021. obvezalo na tri glavna cilja za 2030. u pogledu zapošljavanja, osposobljavanja i siromaštva; budući da bi do 2030. najmanje 78 % stanovništva u dobi od 20 do 64 godine trebalo biti zaposleno; budući da su kvaliteta radnih mjesta i radni uvjeti i dalje izvan područja primjene tog cilja; budući da bi svake godine u osposobljavanju trebalo sudjelovati najmanje 60 % svih odraslih; budući da bi broj osoba izloženih riziku od siromaštva ili socijalne isključenosti do 2030. trebalo smanjiti za najmanje 15 milijuna – od čega bi 5 milijuna trebala biti djeca; budući da se prema podacima Organizacije za gospodarsku suradnju i razvoj rizik od silazne mobilnosti kućanstava s nižim srednjim dohotkom povećao u posljednja dva desetljeća te se očekuje da će se nastaviti povećavati ([4]); budući da tri glavna cilja ne obuhvaćaju potpunu provedbu europskog stupa socijalnih prava;

([1]) SL C 476, 15.12.2022., str. 1.
([2]) SL C 41, 3.2.2023., str. 1.
([3]) Usvojeni tekstovi, P9_TA(2023)0076.
([4]) OECD, „A Broken Social Elevator? How to Promote Social Mobility” (Neispravno društveno dizalo? Kako promicati društvenu pokretljivost), *OECD Publishing*, Pariz, 15. lipnja 2018.

C. budući da glavne ciljeve koje je postavila Komisija države članice provode posljednju godinu dana; budući da su dodatne krize do kojih je došlo nakon donošenja odluka o ciljevima stvorile dodatni pritisak na postizanje tih ciljeva; budući da je pet država članica ostvarilo svoje nacionalne ciljeve u pogledu zaposlenosti, a polovina država članica premašila je cilj od 78 % u pogledu zaposlenosti; budući da, međutim, predviđanja pokazuju da neće sve države članice ostvariti cilj u pogledu zaposlenosti do 2030. ([5]);

D. budući da je socijalna ekonomija ključni pokretač provedbe europskog stupa socijalnih prava i da može aktivno doprinijeti postizanju glavnih ciljeva do 2030.;

E. budući da je inflacija na razini EU-a povećala troškove života prosječnih kućanstava za oko 10 %, učestalost materijalne i socijalne oskudice za oko 2 % te stopu energetskog siromaštva i apsolutnog financijskog siromaštva za oko 5 %; budući da se očekuje da će u nekim državama članicama i među ranjivim skupinama odgovarajući učinci na dobrobit biti nekoliko puta veći; budući da će se time vjerojatno povećati postojeće razlike u siromaštvu i socijalnoj isključenosti diljem EU-a ([6]); budući da je Europi potrebna nova vizija kako bi do 2050. postala inovativna industrijska lokacija, posebno u kontekstu američkog Zakona o smanjenju inflacije i drugih sličnih planova ulaganja iz drugih zemalja izvan EU-a;

F. budući da prema podacima Eurofounda 2021. ni u jednoj državi članici nije postignut cilj od 60 % u pogledu osposobljavanja (koje plaća poslodavac); budući da podaci također pokazuju da su osobe kojima je osposobljavanje najpotrebnije (mladi, osobe s nižim razinama obrazovanja i niskokvalificirane osobe) ostvarile najmanju korist;

G. budući da je Komisija u rujnu 2022. predstavila europsku strategiju za skrb i da je Vijeće u prosincu 2022. donijelo preporuku Vijeća o dugotrajnoj skrbi za provedbu osamnaestog načela europskog stupa socijalnih prava; budući da je pandemija bolesti COVID-19 otkrila i istaknula neodržive radne uvjete profesionalnih njegovatelja, veliko opterećenje neformalnih pružatelja skrbi u nedostatku usluga formalne skrbi i veliku izloženost osoba kojima je potrebna skrb infekcijama, teškim bolestima i smrtnim slučajevima; budući da se pokazalo da skrb u zajednici i kod kuće smanjuje izloženost osoba kojima je potrebna skrb infekcijama; budući da je Odbor za socijalnu zaštitu u svojem izvješću o dugotrajnoj skrbi iz 2021. utvrdio da potrebe za dugotrajnom skrbi povećavaju rizik od siromaštva i socijalne isključenosti; budući da bi s obzirom na demografske promjene dugotrajna skrb trebala biti pristupačnija i trebala bi osigurati neovisnost i kvalitetu skrbi, osigurati održive radne uvjete i podupirati neformalne pružatelje skrbi;

1. ponavlja važnost donošenja zaključaka na sastanku na vrhu o socijalnim pitanjima u Portu 2021., koji naglašavaju da i dalje živimo u zahtjevnim vremenima; napominje da su pandemija bolesti COVID-19 i ruska ratna agresija na Ukrajinu koja se trenutačno događa na našem pragu rezultirale krizom troškova života i energetskom krizom, koje najteže pogađaju najranjivije skupine u našem društvu, što dovodi do povećanja nejednakosti; ponavlja važnost europskog stupa socijalnih prava kao smjernice za Europu koja će imati istaknutiju socijalnu komponentu i pozdravlja njezin plan u tom pogledu; poziva Komisiju i države članice da se koriste socijalnim inovacijama kao ključnim pokretačem savladavanja socioekonomskih izazova te ih potiče da uzmu u obzir preporuku Parlamenta iz njegove rezolucije o akcijskom planu EU-a za socijalnu ekonomiju ([7]); naglašava, međutim, da posljedični glavni ciljevi za 2030. u pogledu zaposlenosti, vještina i siromaštva, koje je utvrdila Komisija i podržalo Vijeće, nisu dovoljni da bi se osigurala njegova potpuna provedba; naglašava da je europski stup socijalnih prava moćan alat kojim se osigurava da europski projekt može djelovati kao snažan štit te čuvati zdravlje, sigurnost i životne uvjete svojih građana; naglašava da su socijalni dijalog, demokracija na radnom mjestu i pravo na kolektivno pregovaranje ključni za provedbu europskog stupa socijalnih prava i postizanje uzlazne konvergencije životnih i radnih uvjeta diljem Europe;

2. poziva Komisiju i Vijeće da poduzmu mjere za ublažavanje učinka kriza na ljude i tržišta rada država članica kako bi se stope zaposlenosti i socijalni doprinosi zadržali na visokoj razini otvaranjem kvalitetnih radnih mjesta; poziva Komisiju i države članice da poboljšaju funkcioniranje tržišta rada i promiču integraciju žena, mladih i ranjivih skupina na tržište rada; stoga poziva Komisiju, države članice i socijalne partnere EU-a da rade na postizanju više pokrivenosti kolektivnim pregovaranjem od najmanje 80 % do 2030. u cilju poboljšanja životnih i radnih uvjeta u EU-u, što će doprinijeti dobrobiti

([5]) Europska komisija, „Komisija pozdravlja ciljeve država članica koji se odnose na stvaranje Europe s istaknutijom socijalnom komponentom do 2030.”, 16. lipnja 2022.

([6]) Menyhert, B., „The effect of growth energy and consumer prices on household finances, poverty and social exclusion in the EU” (Učinak rasta cijena energije i potrošačkih cijena na financije kućanstava, siromaštvo i socijalnu isključenost u EU-u), Ured za publikacije Europske unije, Luxembourg, 2022.

([7]) Rezolucija Europskog parlamenta od 6. srpnja 2022. o akcijskom planu EU-a za socijalnu ekonomiju (SL C 47, 7.2.2023., str. 171.).

na radnom mjestu i uzlaznoj socijalnoj konvergenciji i smanjenju siromaštva zaposlenih, socijalne isključenosti i nejednakosti plaća; napominje da se problem siromaštva unatoč zaposlenju mora rješavati jamčenjem pristojnih plaća; ističe potrebu za poticanjem uvođenja programa usavršavanja i prekvalifikacije kako bi se osnažili radnici i ojačala konkurentnost;

3. pozdravlja donošenje Direktive o primjerenim minimalnim plaćama u EU-u ([8]) i Direktive o transparentnosti plaća ([9]); snažno potiče Vijeće da postigne dogovor o općem pristupu u vezi s Direktivom o radu putem platformi ([10]) kako bi se poboljšala zaštita radnika i uvjeti rada u ekonomiji platformi i stvorilo pošteno tržišno natjecanje; pozdravlja predanost Komisije zdravlju i sigurnosti na radnome mjestu; ističe potrebu za daljnjim djelovanjem kako bi se postigao cilj nulte stope smrtnih slučajeva na radu; pozdravlja činjenicu da se Komisija obvezala poduzeti daljnje korake u vezi sa zakonodavnim prijedlogom nakon donošenja rezolucije Parlamenta od 2. veljače 2023. ([11]); pozdravlja pokretanje savjetovanja u dvije faze sa socijalnim partnerima EU-a;

4. napominje da su gospodarske posljedice krize uzrokovane pandemijom bolesti COVID-19 trajale dulje nego što se očekivalo, čak i uz instrument potpore radi smanjenja rizika od nezaposlenosti u izvanrednoj situaciji (SURE) u okviru europskog sustava reosiguranja u slučaju nezaposlenosti; ističe, međutim, da su zahvaljujući tom instrumentu spašene tisuće radnih mjesta i da je šok na tržištu rada bio manje ozbiljan nego što se očekivalo; u tom pogledu napominje da bi taj instrument trebao ostati u upotrebi tijekom trenutačne iznimne situacije te da bi se i dalje trebao temeljiti na zajmovima i brzo aktivirati u slučaju novih vanjskih financijskih ili gospodarskih šokova;

5. vrlo je zabrinut zbog općeg propadanja skupina sa srednjim dohotkom u EU-u, koje su okosnica naših gospodarstava, daju ključni doprinos u naše nacionalne sustave socijalne sigurnosti i od presudne su važnosti za stabilnost naših demokracija, a time i zbog gospodarske polarizacije, posebno zbog sve većeg broja skupina s nižim dohotkom zbog gospodarske krize, nepovoljnih kretanja na tržištu rada i poreznih reformi donesenih posljednjih godina; u tom kontekstu poziva na donošenje akcijskog plana EU-a za povećanje brojnosti i konsolidaciju skupina sa srednjim dohotkom;

6. pozdravlja komunikaciju Komisije naslovljenu „Dugoročna konkurentnost EU-a: perspektiva nakon 2030.”, čiji je cilj da se zahtjevi za izvješćivanje za svako od zelenih, digitalnih i gospodarskih tematskih područja racionaliziraju i pojednostave za 25 %, kao i predstavljanje, do jeseni 2023., Komisijina prijedloga o tome kako će se to postići; poziva Komisiju da brzo pokaže tu predanost, čime bi se povećala konkurentnost svih poduzeća u EU-u, uključujući mala i srednja poduzeća (MSP), i poboljšali osnovni uvjeti za socijalnu pravdu i blagostanje; podsjeća da su mala i srednja poduzeća okosnica naše socijalne kohezije;

7. ističe važnost smanjenja dohodovnih nejednakosti i borbe protiv siromaštva s obzirom na to da je 2021. 21,7 % stanovništva EU-a (95,4 milijuna ljudi) bilo izloženo riziku od siromaštva ili socijalne isključenosti te poziva na predanost postizanju cilja EU-a u pogledu siromaštva u tom pogledu; podsjeća na četrnaesto načelo europskog stupa socijalnih prava, kojim je predviđeno da svatko tko nema dovoljno sredstava ima pravo na odgovarajuću minimalnu naknadu za dohodak kojom se jamči dostojanstven život u svim fazama života; uzimajući u obzir izjave iz svoje rezolucije od 15. ožujka 2023. o primjerenom minimalnom dohotku kojim se osigurava aktivno uključivanje;

8. ističe da, u skladu s petnaestim načelom europskog stupa socijalnih prava, svi u starijoj dobi imaju pravo na sredstva koja im omogućuju dostojanstven život te da radnici i samozaposlene osobe u mirovini imaju pravo na mirovinu razmjernu njihovim doprinosima kojom se jamče adekvatni prihodi; istodobno smatra da bi države članice trebale zajamčiti dugoročnu sigurnost prihoda, minimalne mirovine koje su dovoljno visoke da spriječe siromaštvo u starijoj dobi te jednake mogućnosti za žene i muškarce za stjecanje mirovinskih prava i uklanjanje razlika u mirovinama među spolovima; poziva države članice da promiču ciljane poticaje kako bi se olakšao postupan prijelaz u mirovinu, među ostalim podupiranjem fleksibilnog radnog vremena i primjerenom prilagodbom radnih mjesta; ponavlja poziv iz Porta upućen Komisiji i državama članicama, koji se odnosi na socijalnu obvezu da poduzmu mjere za jačanje nacionalnih sustava socijalne zaštite kako bi se osigurao dostojanstven život za sve i istodobno očuvala održivost tih sustava; ističe da bi Komisija mogla doprinijeti izradi konvencije UN-a o pravima starijih osoba;

([8]) Direktiva (EU) 2022/2041 Europskog parlamenta i Vijeća od 19. listopada 2022. o primjerenim minimalnim plaćama u Europskoj uniji (SL L 275, 25.10.2022., str. 33.).

([9]) Prijedlog direktive Europskog parlamenta i Vijeća od 4. ožujka 2021. o jačanju primjene načela jednakih plaća muškaraca i žena za jednak rad ili rad jednake vrijednosti putem transparentnosti plaća i provedbenih mehanizama (COM(2021)0093).

([10]) Prijedlog direktive Europskog parlamenta i Vijeća od 9. prosinca 2021. o poboljšanju radnih uvjeta u radu putem platformi (COM(2021)0762).

([11]) Rezolucija Europskog parlamenta od 2. veljače 2023. s preporukama Komisiji o reviziji Direktive o europskom radničkom vijeću (Usvojeni tekstovi, P9_TA(2023)0028).

9. poziva Komisiju da brzo poduzme daljnje korake u vezi s predstojećim izvješćem Parlamenta o zakonodavnoj inicijativi o kvalitetnom pripravništvu u EU-u; pozdravlja Europsku godinu vještina i naglašava važnost pristupa osposobljavanju i prekvalifikaciji za radnike, osobito one u industrijama i sektorima u kojima se moraju provesti temeljne promjene kako bi se ostvarila zelena i digitalna tranzicija, pri čemu treba osigurati da nitko ne bude zapostavljen; naglašava ulogu socijalnih partnera u razvoju strategija za vještine za zeleno gospodarstvo na svim razinama kako bi se osiguralo da se takvo osposobljavanje odvija bez smanjenja plaće i u okviru radnog vremena te kako bi se pružile detaljne informacije o vještinama potrebnima za dvostruku tranziciju; poziva Komisiju da podnese zakonodavni prijedlog o europskoj propusnici za socijalno osiguranje kako bi se nacionalnim tijelima, kao što su inspektorati rada i socijalne sigurnosti, te socijalnim partnerima uključenima u inspekcije rada i socijalne sigurnosti osigurao instrument u stvarnom vremenu za učinkovitu provedbu nacionalnog prava i prava EU-a;

10. pozdravlja predanost Komisije da do kraja 2023. podnese prijedlog o uspostavi iskaznice EU-a za osobe s invaliditetom koja će biti priznata u svim državama članicama; pozdravlja tekuće pregovore socijalnih partnera o radu na daljinu i pravu na isključivanje s ciljem predlaganja pravno obvezujućeg sporazuma koji će se provesti direktivom; poziva Komisiju i države članice da rade na brzoj provedbi europske strategije za skrb kako bi se njegovateljima pružila potpora; poziva države članice da provedu preporuku Vijeća o cjenovno pristupačnoj visokokvalitetnoj dugotrajnoj skrbi; pozdravlja inicijativu Komisije da pokrene sveobuhvatan pristup mentalnom zdravlju i ponavlja svoj poziv na donošenje direktive o psihološkim rizicima i dobrobiti na radnom mjestu;

11. napominje da, iako je Komisija pokrenula brojne zakonodavne i nezakonodavne inicijative, EU dosad nije uspio u potpunoj provedbi europskog stupa socijalnih prava; naglašava potrebu za redovitim preispitivanjem akcijskog plana; naglašava potrebu za daljnjim zakonodavnim djelovanjem Komisije i država članica kako bi se osigurala potpuna provedba europskog stupa socijalnih prava, s posebnim naglaskom na provedbi jedanaestog (skrb o djeci), dvanaestog (socijalna zaštita), devetnaestog (stanovanje) i dvadesetog (osnovne usluge) načela; naglašava da bi sljedeći akcijski plan za europski stup socijalnih prava trebalo poduprijeti integriranom strategijom EU-a za borbu protiv siromaštva kako bi se riješilo višedimenzionalno pitanje socijalne isključenosti;

12. poziva na poduzimanje konkretnih mjera kako bi se zajamčilo poštovanje prava na obrazovanje i osposobljavanje za sve, jamčenjem visokokvalitetnog osposobljavanja i plaćenog dopusta za obrazovanje za sve radnike;

13. ponavlja svoj poziv Vijeću da donese horizontalnu direktivu o nediskriminaciji ([12]), na koju se čeka od 2008., kako bi se u potpunosti provelo treće načelo europskog stupa socijalnih prava (jednake mogućnosti) i ispunila obećanja iz osnivačkih ugovora EU-a u pogledu jednakog postupanja;

14. podsjeća da jedanaesto načelo, koje se odnosi na skrb o djeci i potporu djeci, zahtijeva daljnje djelovanje kako bi se prekinuo generacijski krug siromaštva i potaknula društvena pokretljivost; smatra da bi sva djeca trebala imati pristup cjenovno pristupačnim i kvalitetnim uslugama obrazovanja i skrbi, posebno ranom i predškolskom odgoju i obrazovanju; podsjeća Komisiju i države članice na opetovani poziv Parlamenta da se europskom jamstvu za djecu dodijeli više sredstava, s namjenskim proračunom od najmanje 20 milijardi EUR; poziva države članice da predstave svoje nacionalne akcijske planove i osiguraju njihovu učinkovitu provedbu i odgovore na ključna načela Preporuke Vijeća (EU) 2021/1004 o uspostavi europskog jamstva za djecu ([13]); ističe da bi države članice trebale nastaviti s potpunim uvođenjem pojačane Garancije za mlade;

15. smatra da bi se razdoblja skrbi u kojima njegovatelj prelazi na rad na nepuno radno vrijeme ili odustaje od plaćenog zaposlenja trebala uračunati u doprinose za mirovinsko osiguranje ([14]);

16. upozorava da je za ispravnu provedbu dvanaestog načela u okviru adekvatne socijalne zaštite potrebno uzeti u obzir sadašnje trendove, primjerice klimatske promjene, digitalizaciju gospodarstva i starenje stanovništva, te da je treba proširiti kako bi se obuhvatili rizici povezani s nejednakim učinkom klimatskih promjena i propadanja okoliša na različite dohodovne skupine i radnike u različitim sektorima, kao i socijalne posljedice preobrazbe naših društava prema klimatskoj

([12]) Stajalište Europskog parlamenta od 2. travnja 2009. o Prijedlogu direktive Vijeća o provedbi načela jednakog postupanja prema osobama bez obzira na njihovu vjeroispovijest ili uvjerenje, invaliditet, dob ili seksualnu orijentaciju (SL C 137 E, 27.5.2010., str. 68.).

([13]) Preporuka Vijeća (EU) 2021/1004 od 14. lipnja 2021. o uspostavi europskog jamstva za djecu (SL L 223, 22.6.2021., str. 14.).

([14]) Europska komisija, „Završno izvješće Skupine na visokoj razini o budućnosti socijalne zaštite i socijalne države u EU-u”, Ured za publikacije EU-a, Luxembourg, siječanj 2023.

neutralnosti; poziva Komisiju i države članice da predlože europski akcijski plan za socijalnu zaštitu kojim će se uzeti u obzir rizici socijalne isključenosti koji proizlaze iz klimatskih promjena i propadanja okoliša; poziva države članice da se nadovežu na Socijalni fond za klimatsku politiku i postave temelje za razvoj zelenih programa socijalne zaštite na nacionalnoj razini uz potporu EU-a;

17. pozdravlja pokretanje platforme EU-a za borbu protiv beskućništva i naglašava potrebu za osiguravanjem potpore EU-a kako bi se ispunile njezine ambicije i ciljevi u okviru Lisabonske deklaracije; ističe da bi, u skladu s devetnaestim načelom, potrebitim osobama trebalo omogućiti pristup kvalitetnom socijalnom stanovanju ili pomoći za stambeno zbrinjavanje; potiče Komisiju da razvije ambiciozan akcijski plan za postizanje pristupačnog, zelenog i priuštivog socijalnog stanovanja, u skladu s načelom supsidijarnosti, kako bi se zadovoljile stambene potrebe svih građana EU-a i iskorijenilo beskućništvo do 2030.; u trenutačnom kontekstu naglašava potrebu za iskorjenjivanjem energetskog siromaštva i važnost zabrane isključenja u kritičnim vremenima za ranjiva kućanstva i potrošače pogođene energetskim siromaštvom; ponavlja svoj poziv da se usvoji načelo „stanovanja na prvom mjestu” kako bi se potaknuo pristup stanovanju te napominje da bi se navedeno stanovanje trebalo temeljiti na načelima „univerzalne konstrukcije” kako bi se osigurala pristupačnost;

18. izražava zabrinutost zbog nedostatka pristupa kvalitetnim osnovnim uslugama, uključujući vodu, sanitarne usluge, energiju, prijevoz, financijske usluge i digitalnu komunikaciju za potrebite (dvadeseto načelo) jer su te usluge pod dodatnim pritiskom; ističe da su slabije razvijene regije te ruralna i rijetko naseljena područja nerazmjerno pogođeni, što pogoršava sve veće gospodarske, socijalne i teritorijalne razlike među regijama EU-a; potiče Komisiju da utvrdi snažnije socijalne odredbe u Uredbi (EU) br. 360/2012 za usluge od općeg gospodarskog interesa ([15]) koje su potrebne i da na temelju te procjene predstavi reviziju kako bi se poboljšao pristup vodi, sanitarnim uslugama, energiji, prijevozu, financijskim uslugama i digitalnim komunikacijama, kao i stanovanju;

19. ponavlja svoj poziv da, u svjetlu okvira industrijskog plana za zeleni plan, financiranje EU-a, uključujući državne potpore, bude uvjetovano ciljevima javne politike, posebno socijalnim zahtjevima, kako bi se ponudila visokokvalitetna radna mjesta, promicalo kolektivno pregovaranje, poštovala radnička prava i standardi EU-a te osigurali bolji radni uvjeti; poziva Komisiju i države članice da provedu socijalnu klauzulu iz postojeće Direktive o javnoj nabavi ([16]) i da razmotre mogućnost revizije te direktive, na temelju ocjene učinka, kako bi se dodatno ojačale socijalne klauzule u ugovorima o javnoj nabavi te kako bi se gospodarske subjekte i podugovaratelje obvezalo da u potpunosti poštuju pravo radnika, uključujući pravo na kolektivno pregovaranje, i uzmu u obzir nedavno donesenu Direktivu o primjerenim minimalnim plaćama u EU-u;

20. ističe potrebu za jačanjem socijalne dimenzije europskog semestra i provedbe europskog stupa socijalnih prava, posebno u svjetlu revizije gospodarskog upravljanja; poziva Komisiju da razmotri predstavljanje instrumenta za okvir za socijalnu konvergenciju kako bi se spriječili rizici socijalne konvergencije, otkrili mogući nedostaci u pravilnoj provedbi europskog stupa socijalnih prava i utvrdili socijalni ciljevi; smatra da bi rizici od socijalne divergencije trebali biti uključeni u preporuke po državama članicama i da bi ih trebalo uzeti u obzir pri utvrđivanju smjerova fiskalne prilagodbe;

21. smatra da je, kako bi pravedna i socijalna Europa postala stvarnost te kako bi se osigurale najviše razine socijalne zaštite u zelenoj i digitalnoj tranziciji, potrebno osigurati održivu, pravednu i uključivu Europu u kojoj su socijalna prava u potpunosti zaštićena barem na istoj razini kao i gospodarski i ekološki standardi; naglašava potrebu za poduzimanjem koraka za jačanje uloge europskog stupa socijalnih prava kako bi socijalni aspekti bili u ravnopravnom položaju s gospodarskim i ekološkim aspektima te kako bi se osiguralo da socijalna prava u Europi budu u središtu budućih politika EU-a te da je socijalna konvergencija jedan od glavnih političkih prioriteta EU-a; napominje da će stoga u predstojećim inicijativama financiranja i reviziji višegodišnjeg financijskog okvira biti nužna socijalna ulaganja za provedbu europskog stupa socijalnih prava;

22. ponavlja svoj poziv Komisiji da revidira Direktivu o radu preko poduzeća za privremeno zapošljavanje ([17]) kako bi se uspostavio pravni okvir za osiguravanje dostojanstvenih radnih uvjeta i jednakog postupanja prema sezonskim radnicima i mobilnim radnicima unutar EU-a koji imaju ugovore na određeno vrijeme s poduzećima za privremeno zapošljavanje ili bilo kojom drugom vrstom posrednika na tržištu rada, uključujući agencije za zapošljavanje, kako je Komisija obećala u Izjavi iz Porta;

([15]) Uredba Komisije (EU) br. 360/2012 od 25. travnja 2012. o primjeni članaka 107. i 108. Ugovora o funkcioniranju Europske unije na potpore de minimis koje se dodjeljuju poduzetnicima koji pružaju usluge od općeg gospodarskog interesa (SL L 114, 26.4.2012., str. 8.).

([16]) Direktiva 2014/24/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. veljače 2014. o javnoj nabavi i o stavljanju izvan snage Direktive 2004/18/EZ (SL L 94, 28.3.2014., str. 65.).

([17]) Direktiva 2008/104/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 19. studenoga 2008. o radu preko poduzeća za privremeno zapošljavanje (SL L 327, 5.12.2008., str. 9.).

23. poziva Komisiju da predstavi pravni okvir za predviđanje promjena povezanih sa zelenom i digitalnom tranzicijom u svijetu rada i upravljanje njima, s naglaskom na važnosti očuvanja visokokvalitetnih radnih mjesta, tako da se radnike prati kroz transformacije tržišta rada i da se osigura pristup odgovarajućem osposobljavanju, a zatim na uključivanju socijalnih partnera u postupke donošenja odluka, uključujući promicanjem kolektivnog pregovaranja u vezi s predviđanjem promjena i upravljanjem njima;

24. ponavlja važnost Europskog nadzornog tijela za rad (ELA) koje dobro funkcionira i koje je učinkovito i poziva Komisiju da iskoristi priliku koju predstavlja evaluacija koja bi se trebala provesti 1. kolovoza 2024. i podnese zakonodavni prijedlog za preispitivanje područja primjene uredbe o osnivanju Europskog nadzornog tijela za rad ([18]) i ostvarivanje njegova punog potencijala, posebno u pogledu istražnih ovlasti Europskog nadzornog tijela za rad;

25. ponovno ističe pravo na ljudsku intervenciju kao i pravo osobe na to da se na nju ne odnosi odluka koja se isključivo temelji na automatiziranoj obradi, kako je navedeno u Općoj uredbi o zaštiti podataka ([19]); naglašava da je potrebno djelovanje EU-a kako bi se u svijet rada dodatno uključilo načelo „ljudskog nadzora" i kako bi se reguliralo algoritamsko upravljanje; poziva Komisiju da razmotri zakonodavni prijedlog o umjetnoj inteligenciji na radnom mjestu;

26. poziva na snažniju integraciju akcijskog plana za europski stup socijalnih prava s povezanim strategijama, uključujući strateški okvir EU-a za Rome, strategiju za rodnu ravnopravnost, strategiju za borbu protiv beskućništva i strategiju za borbu protiv rasizma;

27. poziva na to da se, u skladu sa zaključcima Konferencije o budućnosti Europe i njegovom Rezolucijom od 9. lipnja 2022. o pozivu na sazivanje konvencije radi revizije Ugovorâ ([20]), u Ugovore uključi protokol o socijalnom napretku kako bi se zajamčila potpuna zaštita i očuvanje prava radnika, sindikalnih prava i socijalnih prava;

28. nalaže svojoj predsjednici da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću i Komisiji.

([18]) Uredba (EU) 2019/1149 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. lipnja 2019. o osnivanju Europskog nadzornog tijela za rad, izmjeni uredaba (EZ) br. 883/2004, (EU) br. 492/2011 i (EU) 2016/589 i stavljanju izvan snage Odluke (EU) 2016/344 (SL L 186, 11.7.2019., str. 21.).

([19]) Uredba (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Direktive 95/46/EZ (SL L 119, 4.5.2016., str. 1.).

([20]) SL C 493, 27.12.2022., str. 130.